

Fragebogen zum Erhalt von Informationen zum
Bilingualen Patientenprofil – Kinder
Bilingvāla klienta karte – bērns

© Scharff Rethfeldt, 2012

Vārds, uzvārds

Dzimšanas datums

Vieta, tautība/-as

Informanta vārds (attiecības ar bērnu)

Anketas aizpildītāja vārds

Datums

(L1) _____ (L2) _____ (L3) _____

Valodas bērna apkārtējā vidē (varat izmantot dažādas krāsas katrai valodai)

Valodas attīstība un daudzveidīgā kultūru vide

Kādas valodas bērns ir apguvis, no kura laika un no kā?

(L1) _____ no dzimšanas no _____ mēnešiem / gadiem (apvilkt)

māte tēvs brālis/māsa (cits) _____ bērnu dārzā

(L2) _____ no dzimšanas no _____ mēnešiem / gadiem (apvilkt)

māte tēvs brālis/māsa (cits) _____ bērnu dārzā

(L3) _____ no dzimšanas no _____ mēnešiem / gadiem (apvilkt)

māte tēvs brālis/māsa (cits) _____ bērnu dārzā

Kādā vecumā bērns izrunāja pirmos vārdus? vecums _____

Kurā valodā bērns izrunāja pirmos vārdus?

(Gadījumā, ja pirmie vārdi bija vairāk kā vienā valodā, lūdzu norādīt šīs valodas)

(L1) (L2) (L3) citā ____ neatceros

Bērna pirmie vārdi bija: _____

(Lūdzu lietot lielos burtus, norādot vārdus, pat ja tikai līdzīgi bērna izteicieniem)

Vai bērnam bija lalināšanas periods? (piem., *da-da-da*) jā, vecums _____ nē

Ar kuru cilvēku bērns galvenokārt bija kopā pirmajos divos dzīvības gados? _____

Kāda(s) valoda(s) galvenokārt tika lietotas šajā laikā? _____

Kad bērns izrunāja pirmos īsos teikumus? vecums _____ mēneši / gadi (apvilkt)

Kad bērns sāka uzdot vienkāršus jautājumus: *Kur ir ...?* vecums _____ gadi,

Kāpēc? vecums _____ gadi

Vai bērns atbilstoši atbild uz jautājumiem? jā nē

Vai bērns runā ...? pārāk daudz daudz maz nerunā vispār

Vai bērnam ir grūtības lietot situācijai atbilstošu valodu? nē jā

Vai bērns citus uzrunā atbilstošā valodā? jā nē

Vai bērnam ir bijusi valoda, kuru viņš tagad vairs nedzird vai nelieto?

jā, bija _____ no _____ līdz _____ nē
(valoda) (bērna vecums UN valodas kontakta ilgums)

Aprakstiet situāciju: _____
(piem. bijušie radnieki, pirms pārcelšanās, starptautiska adopcija)

Kāda(s) valoda(s) un kurš to / tās izmanto pašreizējā komunikācijā ar bērnu?

Kādu(as) valodu(as) bērns lieto, lai atbildētu dažādiem cilvēkiem?

Kādā(s) valodā(s) tiek runāts dažādās situācijās?

Bilingvālās ģimenēs ir vērojamas dažādas valodas lietošanas situācijas. Ikvienai bilingvai ģimenei ir savs ģimenes modelis, kas nosaka kāda ir ģimenē lietotā valoda un kādā valodā notiek saziņa ārpus ģimenes. Lai kopā ar logopēdu atbildētu uz jautājumiem par valodu lietojumu bērna dzīvē, lūdzu, izmantojiet pievienoto jautājumu lapu. Drukstat izmantot dažādas krāsas tinti, lai ilustrētu dažādas valodas (katra valoda savā krāsā). Ja cilvēks lieto vairāk kā vienu valodu, vai jauc valodas, lūdzu, lietojiet abas krāsas.

mātes dzimtā valoda _____ tēva dzimtā valoda _____

valoda(s) kādā(s) vecāki runā savā starpā _____

valoda(s) kādā(s) ... māte runā ar bērnu _____ / tēvs runā ar bērnu _____

valoda(s) kādā(s) ... bērns runā ar māti _____ / bērns runā ar tēvu _____

valoda(s) kādā(s) bērni runā savā starpā _____

valoda(s) kādā(s) runā vai saprot plašākā ģimenes lokā _____

valoda(s) kādā(s) runā vai saprot sabiedrībā _____

izglītībā lietotā(s) valoda(s) _____

religiskos rituālos lietotā(s) valoda(s) _____

Vai Jūs raksturotu savu ģimeni kā tādu, kurā ļoti daudz runā?

nē, tikai pēc nepieciešamības vairāk nē jā jā, ļoti

Vai Jūs kopā ar bērnu regulāri stāstāt stāstus, lasāt, spēlējaties?

nē, mūsu ikdiena ir ļoti aizņemta ļoti reti jā

Kuru valodu Jūs izmantojat, lai runātu ar bērnu par sajūtām, mierinātu viņu vai lūgtos kopā ar viņu?

(L1) (L2) (L3) L ____

Ar kuru cilvēku bērns visvairāk runā? Ar (vārds) _____

Kā Jūs vērtējat bērna valodu prasmes?

visas valodas ir vienādi labas ____ labāka nekā ____ visas valodas ir vienādi sliktas

Kā jūs vērtētu savas valodu prasmes skalā no 1 (=sliktas) līdz 5 (=izcilas)?

Valodas prasmes	Mātes vērtējums	Tēva vērtējums
(L1) _____	1 --- 2 --- 3 --- 4 --- 5	1 --- 2 --- 3 --- 4 --- 5
(L2) _____	1 --- 2 --- 3 --- 4 --- 5	1 --- 2 --- 3 --- 4 --- 5
(L3) _____	1 --- 2 --- 3 --- 4 --- 5	1 --- 2 --- 3 --- 4 --- 5

Kurai valodai bērns dod priekšroku pašlaik? _____

Pēc Jūsu domām, kā bērns vērtētu savas valodas prasmes?

visas valodas vienādi labas ____ labāka nekā ____

Kad pirmo reizi pamanījāt grūtības bērnam? _____
(aptuvenis laiks: mēnesis un gads)

Kurš pamanīja? Personas vārds: _____

Pēc Jūsu domām, kas izraisīja šīs grūtības? _____

Vai bērns izrāda grūtības vienā, abās vai visās viņa lietotajās valodās?

tikai _____ ____ bet ne _____ visās valodās

Vai bērna teikto saprot? jā, kurš saprot, ko bērns saka? _____

nē, kurš nesaprot bērna sacīto? _____

Kā bērns reaģē, ja viņa sacīto nesaprot?

- nepievērš uzmanību savai valodai/ komunikācijas problēmas atkārto
 mēģina teikt skaņas vai vārdus daudz skaidrāk ātri kļūst neapmierināts
 mēģina vēlreiz, lietojot citu valodu atsakās runāt
 cita reakcija, lūdzu aprakstiet sīkāk: _____

Vai Jūs esat ievērojuši, ka bērns izvairās vai kļūst mazāk aktīvs komunikācijā?

bieži dažreiz nekad

Kāda ir draugu un apkārtējo reakcija uz bērna valodu?

☐ nepievērš uzmanību savai valodai / komunikācijas problēmas	Kurš? _____
☐ lūdz paskaidrot (piem., ko tu teici?)	Kurš? _____
☐ lūdz bērnam atkārtot	Kurš? _____
☐ atsakās runāt	Kurš? _____
☐ pasaka bērnam priekšā to, ko viņš būtu vēlējis pateikt	Kurš? _____

Vai bērns dažreiz jauc savas valodas? nē jā (norādiet piemērus ar lieliem burtiem)

Ja jā, tad kādās situācijās bērns jauc valodas?

- ar citām bilingvālām personām ar monolingvālām personām

Katrai kultūrai ir sava valoda un izteicieni. Kurai kultūrai bērns jūtas tuvāk?

- (L1) kultūrai (L1) & (L2) kultūrai (L1) & (L3) kultūrai (L2) & (L3) kultūrai
 (L2) kultūrai
 (L3) kultūrai L_____ & L_____ kultūrai

Jūsu viedoklis,

multilingvisms piedāvā ... vairāk iespējas vairāk problēmas ne viens, ne otrs

Jūsu bērnam...

- daudzvalodība ir tikai līdzeklis mērķa sasniegšanai
 ir lieliski demonstrēt zināšanas vairāk kā vienā valodā
 multilingvismam drīzāk ir jābūt paslēptam

Vai Jums ir pieredze, ka citi noliedz Jūsu bērna multilingvismu? nē

Jā, ...

☐ monolingvālas personas	☐ citas multilingvālas personas	☐ bērnu dārzā / skolā
☐ galvenokārt kaimiņi	☐ galvenokārt pieaugušie	☐ galvenokārt bērni

Valoda ir dzīva. Kā Jūs saglabājat (uzturat) sava bērna valodas?

☐ katru dienu kontaktējoties visās valodās	☐ lasot	☐ daudz stāstot
☐ klausoties audioierakstus		
☐ pavada daudz laika kopā ar bērnu runājot citās valodās	☐ skatos TV L_____	
☐ pavada brīvdienas vietās, kurā runā bērna valodās	☐ _____	

Paldies. Vai Jūs vēlaties uzdot jautājumus.

Scharff Rethfeldt, W. (2013): Kindliche Mehrsprachigkeit. Grundlagen und Praxis der sprachtherapeutischen Intervention. Stuttgart: Thieme

Scharff Rethfeldt, W. (2005): Das Bilinguale Patientenprofil als Basis einer logopädischen Intervention. *Forum Logopädie*, 3, 6-11

Latviešu valodā adaptēja Baiba Trinīte, Latvijas Logopēdu asociācija, 2014.